

HAJDUFÖLD

ELFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 50 K Félóra 220 K
 Negyedóra 110 K Egész évre 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős szerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Elfogadták a vagyonsváltás javaslatot

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, ápr. 22. A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg **Bottlik József** elnök. Felolvassa Veszprém vármegye feliratát a nemzetgyűléshez az iránt, hogy a politikai pártok pártszempontok félretételével dolgozzanak a haza javára.

Drózy Győző személyes kérdésben szólal fel és szövéteszi, hogy tegnapi interpellációjára nem kapott a miniszterelnöktől választ, ellenben **Eckhardt Tibor** sajtófőnök a „Szózat” ma reggeli számában válaszol neki. Az elnök megjegyzi, hogy a hírlapi cikket nem lehet az interpellációra adott válasznak tekinteni. A miniszterelnök feltétlenül fog válaszolni.

Ezután **áttér a Ház a vagyonsváltásról szóló törvényjavaslat tárgyalására.** Iklódi **Szabó János** ismerteti a javaslatot, s ajánlja elfogadásra. Hangsúlyozza, hogy a pénzügyminiszter több ízben kijelentette, miszerint a vagyonsváltás szoros kapcsolatban van a földbirtok-reformmal, majd ezeket mondja:

— Ez a javaslat nagyon erős pillérje a pénzügyminiszter programjának és nagy mértékben fog hozzájárulni ahhoz, hogy valutánk megjavuljon és ezzel az ország ismét oly helyzetbe jusson, hogy mindenki megtudja találni benne boldogulását. Reméli, hogy a nemzetgyűlés fennakadás nélkül és simán fogja a javaslatot letárgyalni.

Elsőnek **Temesváry Imre** szolt kezzi a javaslatához.

Temesváry Imre: A jelen javaslat nagy terheket ró az állam polgáira. A pénzügyminiszter szándéka az volt, hogy a nagyvagyonokat sújtsa érzékenyen, de súlyosan sújtsa a kispolgárokat is. Kéri, hogy 50 ezer koronáig mentessék a vagyontulajdonosokat a váltásig. Világosítsa fel a pénzügyminiszter a vidéki lakosságot, hogy lombard kölcsönöket ne fizessenek, míg erre vonatkozólag a rendelet meg nem jelenik. Elfogadja a javaslatot.

Ezután **Mátéffy Viktor** beszél. A keresztyén Magyarország megerősítésén csak úgy lehet segíteni, ha a pénzügyi és gazdasági életet előbb megeremljük. A jelen rendeletet örömmel üdvözi. Rámutat azonban egyes hibákra. Kéri a pénzügyminisztert, hogy a kisebb vidéki bankokkal legyen enyhébb bánásmód. A szövetkezeteknek a jövő gazdasági életben nagyon fontos szerepük lesz. Azokat, amelyek a nemzeti szolgálatában állnak istápolnunk kell, amelyek azonban ezzel szembehelyezkednek s azt elhomályosítani igyekezzenek, nem szabad támogatnunk. A javaslatot elfogadja.

A következő szónok **Szerényi József** báró: Mindent kövessünk el, hogy az országot szilárd gazdasági alapokra fektessük. Az ország régi hibája ismétlődött meg a nemzetgyűlésen, melynek a politika előbbrevaló volt, mint a gazdasági és pénzügyi kérdések. Örömmel üdvözi az első szerves javaslatot. Megjegyzi, hogy a pénzügyminiszter decemberben 30%-os árfolyamessésre számított. Az áresés a tőzsdén már eddig 50—60%-os. Kéri a pénzügyminisztert, vegye fontolóra azt, hogy a gazdasági élet lényegesen változott, az árfolyamok zuhantak és ilyen körülmények között magasnak tartja a december 20-i árfolyamot alapul venni. Ha az áprilisi árfolyamokat veszi alapul a pénzügyminiszter, eléri azt, hogy a részvényvásárlásért pénzt fog kapni. A szövetkezeteknek adott engedményeket nem kifogásolja, mert tudja, hogy azok nagy nemzeti szolgálatokat tesznek. Ő csak az ellen tiltakozik, hogy a szövetkezetek

részvényvásárlásukkal alakulnak. Ez ellen küzd ő. A javaslatot elfogadja.

Ruppert Rezső a szabadságjogok visszaállítását követeli, mert különben nem lehet jó adópolitikát csinálni. A pénzügyminiszter takarékossági politikáját nem mindenben helyesli. A pénzügyminiszternek meg kell találni azokat a luxuskidadásokat, amelyekre nincs szüksége az országnak. Szeretetre, összefogásra van szükség, hogy az országot újra felépíthessük.

Ezután **Hegedűs Lóránt** pénzügyminiszter reflektál az eddigi felszólalásokra. Köszönettel tartozik a nemzetgyűlésnek, hogy a fontos javaslatot letárgyalta.

Az ingatlan vagyonsváltás kapcsolatban van a földbirtokreform végrehajtásával. A váltást földdel lehet fizetni, ezt a nincstelekeknek adjuk, akik ennek fejében gabonát fizetnek. A vagyonsváltás érinti a nagy vagyonok mellett a kisebbeket is, de ezeket a korona ja-

vulását akarom elérni. Ott, ahol a vagyon több mint 50 százaléka hadikölcsönkötvénybe van fektetve, megengedem, hogy a váltást hadikölcsönkötvényben fizessék. Ezt teljes névértékében, vagyis 100 koronában fogom beváltani.

Szerényinek azon kívánságát, hogy a részvények árfolyamánál a márciusit választassam alapul, nem vagyok hajlandó teljesíteni. Decemberben figyelmeztettem mindonkit, hogy egyharmadára esnek a részvények; aki evvel nem számolt, vonja le a konzekvenciát. A cél nem a vagyonsváltás, hanem a korona emelkedése lesz. A pénzügyminiszter szavaiban kételkednie senkinek sem szabad. (Helyeslés.) Én javaslatomnál a legridegebb számításokat vettem és azokból nem engedek. Eddig az elesésági határam 21 százalékot tesz ki.

Beszédét azzal végzi: Ruppert Rezső azt mondotta, hogy én álmodozó vagyok. Igenis, álmodozunk mindannyian és ha ez az álom nem válik valóra, akkor ez az ország elveszett. (Taps, éljenzés.) Ezután a javaslatot általános-ságban elfogadja a nemzetgyűlés. Elnök napirendi előterjesztése után az ülés véget ért.

Pröhle Vilmos kilépése

A keresztyén nemzeti egyesülés pártjának számos tagja már huzamosabb ideje rossz szemmel nézi azt a türelmetlenséget, amit a párt vezetőségének egy része tanúsít a királykérdésben, dacára annak, hogy e kérdésnek ez idő szerinti kikapcsolását maga a párt is, épügy mint a nemzetgyűlés nagy többsége, a kormány, a Kormányzó s általában politikai életünk minden számottevő tényezője kívánatosnak mon-dotta ki:

Ez az utóbbi időkben különösen nyilvánvalóvá lett türelmetlenség indította Debreceen II. kerületének képviselőjét: dr **Pröhle** Vilmost arra, hogy a pártkeretek feszélyezésétől szabadulni igyekezzen s a pártból kilépjen.

Pröhle Vilmos a párt elnökéhez: gróf **Andrássy** Gyulához a következő levelet intézte:

Kegyelmes Uram!

Hogy se a magam meggyőződésével, se választóimmal szemben visszás helyzetbe ne kerüljek, kénytelen vagyok a Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártjának kötelékéből kilépni.

Félreértések kikerülése végett kijelentem, hogy a párt programjának, miként kezdetből fogva, úgy ezután is, szerény erőmhez mértén hűséges, tántoríthatatlan szószólója, védelmezője és harcosa kívánok maradni. Elismerem azt is, hogy a párt a maga programjának keresztyén nemzeti alapjával, a magyar keresztyén egyházak testvéri együttérzésének, együttműködésének sürgetésével, ápolásával és előmozdításával, nemkülönbén társadalmi bajaink és sebeink orvoslására irányuló őszinte és komoly törekvésével nagy szolgálatokat tett a magyar nemzeti ügynek és az egyetemes keresztyén testvériség eszméjének.

Ha mindezek dacára indíttatva érzem magamat arra, hogy a párt kötelékétől magamat függetlenítsem, úgy annak okát röviden a következőkben adom:

Boldog volnék, ha csalódnám, de úgy érzem, hogy bizonyos tünetek, amelyek újabban egyre ismétlődnek és egyre szélesebb hullámgyűrűket vonnak közéletünkön, értem a nemzeti érdekből ismételtlen kikapcsoladónak minősített függőkérdéseknek szünetnélkül való előtérbenyomulását és az e kérdések feszegetése körül tapasztalható végzetes türelmetlenséget, — nagyon is alkalmasak arra, hogy ne csak a keresztyén nemzeti irányzatot állítsák meg, diadalmas előnyomulásában, hanem még az eddigieknél is su-

lyosabb válságok felé sodorják szerencsétlen nemzetünket.

Ily körülmények között pártkötelékeket nem értékelhetek annyira, hogy érettük magamat akár választóim, akár a szélesebb körű nyilvánosság előtt oly megítélésnek tegyem ki, amely nem a magam személyes állásfoglalásán, hanem kizárólag azon a körülményen alapulva, hogy bizonyos állandóan visszatérő jelenségek a közvéleményre nézve valósággal lehetetlenné teszik annak megá-lapítását, hogy ki mikor képviseli a párt egy-értelműleg vallott programszerű álláspontját és ki mikor hangoztatja vagy nyilvánítja a maga személyes felfogását és érzelmeit a maga nevében és kizárólag a maga felelősségére.

Fogadja Nagyméltóságod őszinte tiszteletem kifejezését. Budapest, 1921. április hó 21-én. **Pröhle** Vilmos dr., egyetemi tanár, nemzetgyűlési képviselő.

Szmrecsányi kilépett a keresztyén pártból

Budapest, ápr. 22. A nemzetgyűlésen ma izgatottan várták, hogy bejelenti-e Szmrecsányi György a mentelmi jogának megsértését. Ez azonban nem következett be, ellenben Szmrecsányi bejelentette a keresztyén nemzeti egyesülés pártjából való kilépését.

Vasárnap délelőtt 11 órakor diákgyűlés a Kossuth-u. templomban

Berettyóújfalui kommunisták az ötös tanács előtt

Vég Ferencet hat hónapra itélték, Pozsár Bálintot felmentették

Kommunista bűnpert tárgyalta ma ismét a debreceni kir. törvényszék gyorsított ötös tanácsa. A vádlottak Vég Ferenc, a berettyóújfalusi munkástanács tagja és Pozsár Bálint ugyancsak a munkástanácsnak elnöke. Vég 6 hónapja ül rövid megszakítással az ügyészség fogházában, míg Pozsár a zalaegerszegi internálási tábor lakója volt. A tárgyalást Nagy Kálmán tanácselnök vezette. A vádhatóság képviselőjét Eöry Kálmán kir. ügyész, a védelmet Acél Jenő és Ungár Jenő ügyvéd látta el.

A vádirat Vég hatóság elleni erőszakal vádolja, mivel részt vett a berettyóújfalusi esendőriaktanya elfoglalásában, továbbá zsarolással, mert Karacs Imre bakonszegi lakost egy hirtelenében megalakított forradalmi törvényszék, amelynek ő is tagja volt, 50 ezer korona pénzbüntetésre ítélte, azután orgazdasággal, mert 350 korona fizetést vett fel. Pozsárt zsarolással vádolják, mivel Tikász Mihály gáborjani pénztárost utasította, hogy a község 33 ezer koronáját Berettyóújfaluba vigye a községi pénztárba s ne az adóhivatalba és így az ottani direktorium ebből kapta a fizetést.

Elsőnek Vég Ferencet hallgatják ki. Az orgazdaságot beismeri, de a többi vádat tagadja. Soha sem volt még szocialista sem.

Pozsár Bálintot hallgatják ki ezután. Egyszerű, csizmás paraszt, de tipikus példája a kommunista karriernek, amely itt, a vádlottak padján végződik. Régi szocialista. A Károlyi-

aera alatt a nemzeti tanács tagja lesz, később a szocialista párt, majd a munkástanács elnöke. A kommunizmus alatt Nagyváradon a birtokrendező bizottság tagja, sőt szovjettag lesz s gyakran feljárt az akkori parlamentbe. Beáll a vörös hadseregbe is: a tréneknél szolgál, majd ismét előveszi a jobbik esztét: munkába áll a villamos társaságnál. A vádat tagadja.

— Nem utasítottam én kérem azt a pénztárost. — mondotta, — hanem csak azt mondtam, ő a pénztáros, tudnia kell, hová kell tennie a pénzt.

Kihallgatta a bíróság Karacs Imre földbérlet, aki elmondta, hogy őt Vég tartóztatta le, mivel Bakonszegen azt mondta a községi bírónak, mikor Nagyváradról már elmenekültek a vörösök, hogy nemsokára ismét elfoglalhatja az állását. Vég vitte a szót a törvényszéken is. Szembesítik Végel, de az csak azt hajtogatta:

— Olyan ártatlan vagyok, mint a ma született gyermek!

Tikász Mihály kedvezően vall Pozsárra. A bizonyítás befejeztével Eöry Kálmán kir. ügyész bejelenti, hogy Pozsár Bálint ellen az egész vádat, Vég ellen a hatóság elleni erőszak büntetének vádját elejti, mire a bíróság Pozsár ellen megszünteti az eljárást s csupán Vég Ferenc fölött mond ítéletet. Vég hat zsarolás és orgazdaság vétsége miatt 6 hónapi fogházra ítélte, amiből 5 hónapot és 1 napot kitöltöttek vesz. Az ítélet jogerős.

Árverés a városi földek bérletére

Nagy volt az érdeklődés, felverték az árakat

Pénteken délelőtt adta bérbe a gazdasági ügyosztály nyilvános árverésen a városnak egy nagyobb területű és több kisebb birtokát. Az árlejtés délelőtt kilenc órára volt kitűzve és negyed tízig harmincöt árverező jelentkezett. Az árverést dr. Tatay Zoltán tb. tanácsnok vezette s jelen volt azon dr. Magoss György tiszti főügyész is. A jegyzőkönyvet Varga Endre alszámvevő vezette.

Az Erdei-féle hat hold területű fencsikai kaszálóra egy reflektáns jelentkezett; a jelenlegi bérlő Ács Géza erdőőr, aki az eddigi bérösszeget ajánlotta meg, vagyis évi 3650 koronát. A bérlet az 1921—22—23. gazdasági évre szól.

A Vilmos-huszárlaktanya melletti Bikfalvi-féle két hold földnek három éves bérletére két árverező akadt: Fekete Sándor és Fábry József. A kikiáltási ár 2000 korona volt. Fekete Sándor 2125 koronáért kapta meg.

A Szotyori-utcai öt holdas területre, amely eddig az Országos Tanítói Árvaház bérletében volt, több árverező jelentkezett: Decsi István, Simon Géza, Zöldi Sándor és társai, továbbá Pálfi József és Goda Imre. A kikiáltási ár 500 korona volt. Goda Imre és Zöldi József egymásra licitáltak a bérlet árát, amely 500 koronáról 7000 koronára ment fel. Ezért az évi bérért kapta meg Goda Imre.

A vagongyár melletti 400 négyszögöl területre, mint egyedül árverelő, Pálfi József ajánlotta meg a kikiáltási árát, évi 20 korona bérösszeget.

A Kincseshegy nevű 24 hold terület bérletére szintén számos reflektáns jelentkezett: Hitter Milán, Pálfi József, Varga Pál, Szabó Ferenc, Fülöp József, Fekete Sándor, Kelemen Ferenc és dr. Eördögh László. A kikiáltott évi bér 100 korona volt. Hitter Milán 6040 korona évi bérért nyerte meg.

Az Ispotály mellett levő 600 négyszögöl terület kikiáltási áron alól kapott bérlőt. Decsi

István 230 korona évi bérért kapta meg a kikiáltott 500 korona bérösszeeggel szemben.

A Tiszofüzes nevű 39 hold területre két árverező jelentkezett. Kikiáltott évi bére 400 korona volt. Sántiha István dorognai lakos 3830 korona évi bér ajánlotta, neki, melyért meg is kapta.

A pallagszéli Fried féle 76 holdas birtok három éves bérletére Szegi József, Kálmán Mihályné és Simon Géza árvereztek. Kikiáltott évi bér 11.400 korona volt. Szegi József évi 20 ezer korona bérösszegeért nyerte el.

Árverést hirdetett a városi tanács még a bábaképezde melletti 300 négyszögöles gyes területre, valamint a Kovács Sándor-féle területekre is, azonban minthogy ezek kisebb területek s a jelenlegi bérlők katonai hadirokkantak, az idevonatkozó miniszteri rendelet értelmében a bérletet a város automaticus meghosszabbította.

Az árverés, mely iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, kevéssel 11 órakor ért véget.

Harding mint döntőbíró

Berlin, április 22. Tegnap este Tressel amerikai ügyvivő elutazott Berlinből a német kormány azon jegyzékével, amelyben Harding amerikai elnököt kéri fel döntőbírónak Németország és az antant között. Megelőzőleg az amerikai ügyvivő néhány miniszterrel és gazdasági szakértővel tárgyalta. Tressel azt akarta, hogy a Német birodalom tegye meg a kezdeményező lépést s ő hajlandónak mutatkozott a kérést Hardinghoz juttatni.

Beniczky mentelmi ügye

Budapest, ápr. 22. A mentelmi bizottság ma délelben Kulkafalvy Miklós elnöke alatt összeült Beniczky Ödön mentelmi ügyében. A képviselők nagy érdeklődéssel várják az ügy folytatását, ugyszintén Beniczkynek Károlyi Imrével való afférját is.

A Tisza-gyilkossági bűnper

A Tisza gyilkossági bűnper mai tárgyalását ismét Hüttner Sándor kihallgatását folytatták. A tárgyalás megnyitása után elnök bejelentette, hogy mivel az ítéletet csak azon az alapon lehet meghozni, ami itt a főtárgyaláson felmerült, felfogja olvasni Hüttnernek a főtárgyalást megelőzőleg tett vallomását, amelyben teljesen eltér a mostani vallomásától s ezeket elébe fogja tárni.

Elnök Hüttnerhez: Fenntartja a mostani vallomását?

Hüttner: Igen.

Elnök: Nincs semmi változtatni való rajta?

Hüttner: Nincs.

Elnök ezután elibe tárja az előző vallomásáról felvett jegyzőkönyveket s az ellentétes vallomásokra hívja fel a figyelmét, mint például arra, hogy először a Tisza-ügy szereplőivel való megismerkedését a Károlyi-palotába tette.

Hüttner mindezekre így felel: Ugy történt, ahogy a tárgyaláson mondtam. — Máskor azt mondja: Nem egészen így volt. Nem emlékszem. — Majd mikor mindig több és több ellenmondásra hívja fel az elnök a figyelmét, így fakad ki: — A felolvasott vallomásaim nem fognak befolyásolni, én csak azt mondom, amire emlékszem.

Az új vámtarifa

Budapest, ápr. 22. A kormány elhatározta, hogy a új vámtarifa szerkesztésének munkálatait haladéktalanul megkezdji és ezt a kereskedelmi miniszterium a mezőgazdasági érdekek tekintetbevételével, a földművelésügyi államkincstár és a vámigazgatóság érdekei szempontjából a pénzügyminiszterrel együtt működve állapítja meg.

A keresztyén diákok világszövetségének naggyűlése

Előkelő és ritka vendégei lesznek városunknak vasárnap, a hó 24-én. A Keresztyén Diákok világszövetségének képviseletében kívánunk e napon szólni a debreceni magyar ifjuság lelkehez Vilder Róbert, a ker. világmozgalomnak megindulása óta egyik vezéralakja és Heuriod H. L., a Világszövetség egyik titkára. Délkelet-Európát, Athéntől Prágáig, esetleg Varsóig is beutazva, hazánkban ugy állapodtak meg, mint a keresztyén diákmunkának világrészünk e délkeleti sarkában a legidősebb és a legerősebb pontján. Ezért különösen nagy szükségét érzik annak, hogy a mai magyar ifjuság lelkevel érintkezésbe jussanak s elébe tárják, hogy a világheresztyénség hódító haladása érdekében is mielőbb senki más által el nem végezhető szent feladatok várnak egy, az evangélium szellemében és erkölcsében újjászülendő művelt és önfelelő magyar fiatalokra.

A keresztyén diákmozgalmak mindenütt tisztító és erősítő áramot indítottak meg az egyes nemzetek vezető intelligenciájának életében. Külföldön a keresztyén világegyeség eszméjének és a pogánymisszió hősies művének legnagyobb apostolai (ez utóbbiak közt első sorban maga Wilder Róbert) kerültek ki a diákmozgalom nevelte ifjak közül. Hazánkban pedig a mozgalom, bár alig 10 egynéhány esztendő multra tekinthet vissza, a keresztyén magyar nemzeti újjászülés legtisztább és legértékesebb erői közé számít. Minden 15—16 éven felüli debreceni diákfiu, akinek ez az újjászülés szívében fekszik, tartja kötelességének, hogy ott legyen a vasárnap d. e. 11 órakor a Kossuth utcai templomban tartandó diáknagygyűlésen.

A vendégek debreceni kalauza és tolmácsa a városunk széles köréi előtt már előnyösen ismeretes kiváló budapesti lelkipásztor ifj. Victor János, a Magyar Evangéliumi Keresztyén Diákszövetség főtárgyalója lesz.

Szőlőkaró és hornyolt tetőcserép
jutányosan kapható a „HANGYA“-ban.

NAPI HIREK

Felekezetenlküli

Iskolamesterek oktadják és nevelik Pesten a keresztény magyar szülők gyermekeit s a főváros törvényhatósága csak most látja meg és ismeri jól ezt a veszedelmet. Csak most, amikor már egy egész generáció lelkébe oltották belé az istentelenség rettenetes mélyét és tették fogékonnyá nemzetiünk jövőjét a romboló, destruktív tanok iránt. De megálta és fölismerete végre s bizonyos, hogy módot fog találni arra, hogy a felekezetenlküli páholyvitákat kitesse az iskolákból... Hinni szeretnők, hogy a főváros példáját követni fogja az állam is és a keresztény magyarság rövidesen megszabadul a ferőtől lelkü népnevelőktől. A magyar iskolákban csak a krisztusi ideálok dominálhatnak, csak izi-erig keresztényen magyar tanerők taníthatnak. Aki megtagadja szüleinek vallását és kérkedve hivalkodik azzal, hogy nem tartozik egy vallás kötelekébe sem, az erkölcsileg olyan labilis talajon áll, hogy iskolába engedni tanítani és oktatni egyenes merénylet a nemzet legfőbb érdekei ellen. Bizunk abban, hogy a kultuszminiszter megtalálja a módját s végre megszünteti az állami iskolákat ezektől a héberesillagos, vörösgombos kártékony lélekmérgezőktől...

Vasárnapi istentiszteletek

A ref. Nagyiemplomban délelött 10 órákor prédikál Gábor András segédlelkész. délután 5 órákor predikál Varga Ferenc segédlelkész. Kistemplomban délelött 9 órákor predikál Tóth János lelkész. délelött 11 órákor predikál Varga Ferenc segédlelkész, délután 2 órákor predikál Gábor András segédlelkész, Kossuth-utcai templomban délelött 8 órákor ifjúsági istentiszteletet tart Gencsy Béla segédlelkész, délelött 10 órákor predikál Csányi Benjámín segédlelkész. délután 5 órákor predikál Uray Sándor lelkész. Árpádtéri templomban délelött 10 órákor predikál Kalmár Dániel segédlelkész. délután 2 órákor predikál Kis Andor segédlelkész. Ispótyai templomban délelött 10 órákor predikál Kalmár Dániel segédlelkész, délután 2 órákor predikál Kalmár Dániel segédlelkész. Homokkerti imaházban délelött 10 órákor predikál Molnár Ferenc vallásitanító lelkész.

Városi szegényházban délelött 10 órákor predikál dr Révész Imre lelkész.

Vasárnapi iskola a szokott helyen és időben tartatik meg.

A Konfirmált Leányok Szövetségében (Egyházter 17. szám, ref. egyház tanácsterme) délután fél 4 órákor bibliát magyaráz Nagy István vallást. lelkész.

A róm. kath. templomban holnap vasárnap fél 7, 7, 11 és fél 12 órákor csendes misek. 8 órákor püspöki mise, és szent beszéd, a mely után kezdődik a bérmálás. A bérmálkozók legkésőbb háromnegyed nyolcig jelenjenek meg a templomban. — Délután 3 órákor litánia. utána sz. olvasó.

Javul a közvilágítás. A városi villamosüzem jelenti, hogy a mai naptól, április 23-tól kezdve délután 2 órától éjjel 12 óráig fog villamosáramot és reggel 7 órától este 9 óráig gázt szolgáltatni.

Déry Frigyes mellszobra Debrecenben. A Városi Képtár nagyjékü gyűjteménye beesés műkinessel, Déry Frigyes márvány mellszobrával gyarapodott az elmúlt héten. Déry Frigyes nem kell a város lakosságának bemutatni. Mindenki tudja, hogy e nagy gyűjtő mintegy száz millió őrtekü gyűjteményét a „Debreceni Déry-Muzeum” számára adományozta. Sőt most sem pihen. Gyűjteményét, óriási áldozattal, még folyton gyarapítja, s megtette a lépéseket annak érdekében, hogy a Muzeum számára az Egyháztérre telket szerezzen, s méltó palotát építsen. E kiváló férfi mellszobrát faragta márványba egyik legjelesebb élő szobrászunk: Strobl Alajos, mindenképen méltó emléket állítván ezzel Déry Frigyesnek és saját művészetének. — A szobor a Városi Képtárban helyeztetett el, hol vasárnap d. e. 9—12-ig, a képtár egyéb műkinésivel együtt díjtalanul megtekinthető. A képtár a Kollégium mellett, Fűvészkert-u. 2. sz. alatt van.

Gyakorló gyorsírók figyelmébe! Ma, 23-ikán délután fél hatkor Piac-u. 9 szám alatt (közélemezési ügyosztály hivatala) szokásos gyakorló óra.

Diszközgyűlés Hajduszoboszlón. A szoboszlói terroristák által kivégzett Dr Fekete László polgármester és három mártír társának halála évfordulója alkalmából Hajduszoboszlón a városháza nagytermében diszközgyűlést tart. A diszközgyűlésen jelen lesz Szoboszló nemzetgyűlési képviselője Dr Dánér Béla is. A diszközgyűlésre meghívták Debrecen város tanácsát is. A városi tanács a maga részéről Csóka Samu h. polgármestert és Dr Balogh Sándor polgármesteri titkárt tb. aljegyzőt küldte ki. A diszközgyűlésen a megnyitót Pákozdy Sándor Hajdumegye alispánja mondja, a tárgyszorozat másik pontja pedig a rémuralom mártírjainak halálával fog foglalkozni.

Vívó verseny. A MOVE Vívó Szakosztálya folyó hó 25-én hétfőn délután 5 órai kezdettel a Kereskedelmi Akadémia tornatermében házi vívó versenyt rendez. A versenyre eddig beneveztek: Ujfalussy Gábor ezredes, Beczner József százados, Majerszki Béla, dr Vértés Béla, Hautzinger Gusztáv őrnagy, pávai Vajna Gábor százados, Fuxhoffer Gyula hadnagy, Teleký László főhadnagy, Dresdner Iván, Berzöffy Lóránt. A bentnevezettek közül többen országos viszonylatban is prima klaszist képviselnek, így Debrecen közönségének rég

nem látott elsőrendű sport eseményt lesz alkalma végig nézni. Belépő díj: ülőhely 10 K, állóhely 5 K.

Kinevezések az államrendőrségnél. A m kir. Belügyminiszter a debreceni rendőrkörület létszámába kinevezte dr Thurzó György menekült városi rendőrkapitányt államrendőrségi fogalmazóvá; dr Varza László, dr Dalmy István, dr Hóza Dániel, dr Endrődy József, dr Balogh József rendőrkirendeltségi vezetőket államrendőrségi segédfogalmazókká; Nagy István, Orosz Géza, Dornbach Zoltán debreceni, Kormány Lajos kisvárdai, Gálóczy István záhonyi, Varga Endre hajdunánási, Speckner Szilárd satoraljaujhelyi és Lengyel József nyíregyházi lakosokat államrendőrségi detektívekké.

A kompetencia fa osztása. A városi tanács tegnap délelött tartott tanácsülésén szóba került, hogy a háztulajdonosok 1919. évi fakompetenciájukat még nem kapták meg. A tanács most úgy határozott, hogy a körülbelül 2000 ölnyi kompetencia fát ölenként 900 koronás árban a cseh fából fogja utalni. A fautalványokat mindazok a háztulajdonosok, akik még 1919-i kompetenciát nem kapták meg, hétfőtől kezdve a városi számvevői hivatalban átvehetik.

Hajsza a guruló dollárok után

A kölcsön fotel titka

Mozivászopra való az a részleteiben mulatságos eset, mely most az államrendőrséget foglalkoztatja. Még a múlt év decemberében történt, mint annak idején megirtuk, hogy Patyika Róza és Markovics Szeréna máramaroszigeti lakosok közetett feljelentésére a debreceni rendőrség letartóztatta Dobos Gábor és Schreiner Sándor debreceni vasutasokat — sikasztás gyanuja miatt. Markovics Szeréna és Patyika Róza, ugyanis a két vasutasnak a múlt év decemberében 3930 dollárt, 3000 szokolt és 620 leit adtak azzal, hogy ezeket az idegen értékeket Markovics Szerénának Faluszlatinán élő rokonaihoz juttassák el.

A két vasutas kezén elsikkadt a pénz, s állítólag a vámvizsgálatnál vette el tőlük az oláh határőrség. Az államrendőrség átadta a két vasutast a kir. ügyészségnek, mely semmi néven nevezendő pozitív bizonyítékokat szereznem tudott ellenük, Dobos Gábort és Schreiner Sándort végre is szabadlábra helyezte.

A két jómadár, mielőtt a rendőrség fogházába került volna, Erzsébet-utca 34. szám alatt lakó Szabó Józsefnél albérlésben egy butorozott szobában lakott, hol mint most kiderült, a szoba egyik foteljébe rejtett el az idegen valutából 200 dollárt. Amikor Schreiner és Dobos kiszabadult az ügyészség fogházából, viszszaementek Szabónéhoz, aki azonban időközben kiadta a lakást. Arra kérték, hogy adja ki nekik újra a szobát. Szabóné kijelentette előtük, hogy sajnálja, kérésüknek nem tehet eleget, mert neki jó lakója van már. Egy nap ismét megjelentek Szabónénál Dobosék és arra kérték, hogy ha nem adja ki nekik a szobát, legalább engedje meg, hogy azon a kényelmes fotelon kipihenék magukat. Szabóné megengedte nekik, de mikor Schreiner és Dobos begették a szobába azt vették észre, hogy az a „kényelmes” fotel már hiányzik. Erdéklődni kezdtek a fotel után, amire Szabónétól azt a választ kapták, hogy a fotelt kölcsön adta Rosenfeld Jenőnek a Kristály Kabaré tulajdonosának, akinek az anyja beteg s a fotelt pihenésre használja.

A fotel tényleg Rosenfeldéknél volt, s a lábadozó öreg zsidóasszonyt gyakran guringatta a Népkert utain a tavaszi napsütésben. Rosenfeldéknél azután sokat alkalmatlankodott a két vasutas akik ugyancsak sanda sóvár szemmel nézegették az ide-oda guruló fotelt. Időközben vissza jött Máramarosból Jéger Sándor vasutas is Debrecenbe, miuthogy a máramarosi

lapokból értesült a valuta sikkasztásról. Erdéklődött régi barátai után, s esakhamarsikerült megtalálnia őket. — A fotel ügybenis beavatva hármzan mentek be a Kabaréba nem régen; Jéger egyenesen a fotelnek tartott, beleült, agyba főbe dicsérte azt a kényelmet, melyet mint mondá — ez a kis haszontalanság nyújt — s közben alaposan kitapogatta rejtekeit.

Schreiner és Dobos másnap megjelentek Rosenfeld lakásában, s minthogy volt lakásadójuk lánya ruhatárosné a Kabaréban Szabóné nevében kérték Rosenfeldéket, hogy adja át nekik a fotelt.

Rosenfeld kijelentette, hogy nem adja a fotelt, mert tudomása szerint Szabóné nem is kérte. A három vasutast azonban a fotelban guruló dolárok nem hagyták pihenni...

Egy közeli szép napon, mikor Rosenfeld Nyiregyházán tartózkodott, s a kabarét egy Silberger nevű pincér vezette, beállított a kabaréba kárpitosnak öltözve Jéger Sándor és Silbernek azt adta elő, hogy őt Rosenfeld azzal a megbizással küldte, hogy azt a bizonyos fotelt javítsa ki. Silberger megmutatta a fotelt és kijelentette, hogy a fotelnek nincs semmi baja.

— De hogy nincs, de hogy nincs, sok is. — mondotta Jüger, — s a fotel rugók közt kotoráznai kezdett. Majd azt mondta, hogy a fotelt el kell vinnie. Már fel is kapta a fotelt és menni akart vele, amikor Juhász detektívvel találkozott, aki megkérdezte, hogy hova viszi a fotelt? Juhásznak gyanus lett a fotel s maga is megvizsgálta. Amint a rugók közé benyúlt 200 dollárt húzott ki a fotelből.

Erre rögtön letartóztatta Jéger és előállította Dobossal és Schreinerrel együtt a rendőrségen. A rendőrségen kihallgatták mind a három vasutast. Schreiner és Dobos a valuta csalást még mindig tagadják, de annyit már bevallottak, hogy a román katona a határban a dollárokat vissza adta nekik, csupán csak a 620 leit és a 3000 szokolt vette el tőlük. Jégernél meg is találtak 30 ezer koronát mint az előbb beváltott pénzből kapott részesedést. Kiderült az is, hogy a fotel ügyben Jéger társai tudta nélkül „saját szakállára” kutatott. Egyelőre mind a három valuta s rendőrségen ül, de ha a nyomozást a rendőrség lefolytatja ellenük, az ügyészségre kerülnek. Így végződött a nagy hajsza azok után a fotelben guruló dollárok után...

Különlegességek a legolcsobb napi árakon
friss pörkölt kávék, a híres „Mágnás keverék” saját tea keverékek, csokoládék, kakao, saját töltésű borok, rumok, likörök, málnaszörp, eukorkák, konzervek, fűszerek.

MEINL GYULA

kávébehozatali r.-t. fiókja
DEBRECEN, Piac-utca 59.

A Kereskedő Ifjak Társulatának újraszervezése. A Kereskedő Ifjak Társulatának újraszervezése érdekében a Baross Szövetség közreműködésével megalakított bizottság folyó hó 24-én vasárnap délelőtt 10 órakor a Kereskedő Ifjak Társulatának és a debreceni összes főnököknek részvételével. A debreceni kereskedő főnökök a legnagyobb sajnálattal látják azt, hogy az 1867-ben alakult egyesület a „Kereskedelmi Ifjak Társulata” — mely Debrecenben évtizedeken keresztül nevelte az újabb és újabb kereskedő generációt, otthont nyújtott a kereskedelmi alkalmazottnak — társadalmi téren emlékezetes és szép eredményeket mutatott fel, — a háború alatt anyagilag tönkremenne, — a kommunista uralom által szakszervezetté változtatva, és ezáltal végső romlásba juttatva: *ma nem tudja hivatását betölteni.* Célja az előkészítő bizottságnak, hogy az összes főnökök meghívásával a kereskedő ifjaknak helyiséghez juttatását megvitassa. Evégett felkér minden debreceni kereskedőt, hogy a gyűlésen való szíves megjelenése által ezen akciót támogassa. Hiszünk, hogy ezen mozgalom fontosságát minden kereskedő értékeli, s megjelenése által dokumentálai fogja, hogy a kereskedő ifjak boldogulásáért közreműködni hajlandó.

Uj iparengedélyek. A városi tanács a legutóbbi tanácsülésen a következő debreceni iparosoknak és lakosoknak új iparengedélyt adott: Schwarc Mórné déli gyümölcs főzelék és tojásárúsítás 1000, Schwarc Ignác szarvasmarha és vágó állatok kereskedése 2000, Vince Lajos béltisztítóipar 400, Menoky Nándor csomage kereskedés 500, Bangi János fuvarosipar 100, Bozók Lajos külkereskedelmi vállalat 1000, Domán Miksáné posztó és kézműipari kereskedés 1000, Deák István lókereskedés 1000, Frank Sándor bőr- és szőrmeáru kereskedés, Friedländer Vilmos nyersbőr gyapjú toll kereskedés 2000, Tóth Kálmán kőművesipar 200, Nagy Sándor sertés kereskedés 2000, Robicsák Jenő mészárosipar 1000 korona ipardíjak lefizetése mellett.

A ref. főgimnázium mozgófénykép-előadása. Szombaton és vasárnap Mikszáth nagyszerű regénye: *Szent Péter esernyője* kerül előadásra, *Elsőrangú kiszolgálás* című 2 felvonásos vígjáték kíséretében. Jegyek már csak korlátozott számban kaphatók a ref. főgimnáziumban. Előadások kezdete szombaton 8, 9/15, 1/7, vasárnap 3 és 5 órakor. *Csak tanulók látogathatják.*

Vasúti bundák nyári gondozása. A kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekeltégek figyelmét a máv. üzletvezetősége által kiírt pályázatra, mely szerint a tulajdonában levő tisztviselői bundák, bundabélésű köpenyek, mozdonyvezetői bőr és posztó kabátok, valamint irhaszabák nyári gondozását és javítását zárt ajánlat útján kívánja biztosítani. Az ajánlat 1921. évi május hó 10-én déli 12 óráig nyújtandó be a debreceni üzletvezetőség általános I. osztályánál (Tiszapalota). A pályázati feltételek úgy az üzletvezetőségénél, mint a kamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Próba táncestély, ma este 6 órai kezdettel a Royal nagytermében. Belépődíj 9 K és a vigalmi adó. Tisztelettel ifj. Schaff János táncitanító.

Bérma imakönyvek nagy választékban Antalffy József könyvkereskedésében Szent Anna-utca 13.

SZÍNHÁZ.

A legelterjedtebb és legjobb színházi hetilap a Családi Kör, minden vasárnap megjelenik és mindenütt 5 K-ért kapható.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Szombaton C. bérletben A mi falunk, énekes, táncos népszimű 3 felvonásban, nyolcadszor.

A jövő héten lesz a premiere a kacagató meséjű „Buzavirágnak”. Azonkívül felújítja az igazgatóság a „Bob herceg” operettét. Vasárnap délután Farsang tündére. Vasárnap este Utahi lány. Hétfőn Bob herceg, operett A) bérlet. Kedden Buzavirág B) bérlet. Szerdán Buzavirág C) bérlet. Csütörtökön Rómeó és Julia A) bérlet. Pénteken A mi falunk, népszimű. Szombaton Fekete lovas, dráma.

Vasárnap délután Az utahi lány, operett. Vasárnap este Bob herceg, operett. Hétfőn A mi falunk. Tisztviselő-est.

A négy ördög diszeloádása az Urániában. Jegyfelvétel.

Napsugárka Lagerlöf Zelma bájos bieder-majer regényét mutatja be az Apollo.

A halál után, Gaston Leroux regényét mutatja be filmen az Aranybika mozi. Főszereplők Hollay Kamilla, Tolnay Frigyes.

Rose nyelviskola
Széchenyi-utca 42. sz.

SPORT.

A válogatott csapat Debrecenben. Alig két nap választ el már bennünket a Kerület nagy ünnepnapjától, a magyar válogatott csapat debreceni vendégszerelésétől, amelyhez méltón kapcsolódik a katonai körlet válogatott csapatának szereplése is. Végre megállapodás szerint a válogatott csapat szombaton este 8 órakor érkezik meg. Az állomáson a Kerület vezetősége s a debreceni egyesületek üdvözik a vendégeket. Vasárnap délután az Ügetőteri pályán lesz a mérkőzés. A mérkőzésen meg fognak jelenni városunk katonai és polgári notabilitásai, így Kratochvíl Károly vezérőrnagy, körletparancsnok, Szomfay Gusztáv főispán, a városi tanács stb. A mérkőzés előtt Machó Ferenc ügyvezető elnök üdvözlő beszédet délután három órakor fog játszani Debrecen város és a katonai válogatott csapat. Mivel a katonajátékosok, így Csáky Szotyori a kerület csapatában fognak játszani, a válogatott bizottság változtatásokat eszközölt a felállításban főbb-kevesebb szerencsével. Debrecen a következő 11 ember fogja képviselni: Kapus Alfréd DEAC, hátrvédők Baik DKASE, Nagy Bálint DEAC, fedezetek Papp DMTK, Ádám DMTK, Gerő DTE, esatárok Ökrös III. DKASE, Tarkányi DTE, Kua DTE, Németh DVSC, Deutsch DKASE.

A Kerületi válogatott csapat a következő: Kapus Jakab NYTVE, hátrvédők Glatz DMTK, Fried DKASE,

fedezetek Medgyes DVSC, Poroszlai DEAC, Simon DTE, esatárok Rottmann DMTK, Tanner DKASE, Szolárszky DVSC, Martin DMTK, Polgár DVSC. A Kerületi válogatottak a magyar válogatott csapatával való küzdelem 5 órakor kezdődik.

Tartalékok: Petrusz DKASE, Rott DTE, Ökrös DEAC, Megyeri DVSC. Itt említjük meg, hogy Fábry Árpád DEAC, aki pedig a legjobb esatár Debrecenben, betegsége miatt nem állították be a Kerületi válogatottba.

Az ünnepi estét a Kerület hájja rekesszi be, ami iránt Debrecen uri társadalmában hihetetlen érdeklődés nyilvánul meg. A bál, amely az Arany Bikában lesz, 8 órakor kezdődik.

Felhívás. Ma, szombaton este fél 8 órakor a kijelölt játékosok jelenjenek meg az Angol Királynőben. Kerületi kapitány.

Esküvőről a válogatott mérkőzésre. Nem lesz elegendően feleltetni, hogy a Debrecenbe jövő válogatott csapat egyik legjobb játékosa, Schaller, az UTE balösszekötője, szombaton délelőtt 11 órakor tartja esküvőjét Budapesten s rá két órára már Debrecenbe utazik a válogatott mérkőzésre.

A Keletmagyarországi Sporthírnap vasárnap reggel rendkívüli kiadásban jelenik meg. Ismerteti a csapatok felállítását, eddigi szereplésüket, apróbb intimitásokat stb. Ára két korona lesz.

A tőzsde

Budapest, április 22. (Nemz. St. t. jel.)
Valutapiac: Az összes valuták árfolyama jelentékenyen csökkent. Napoleon 8.40—45, font 10.40, dollár 264—66, francia frank 19.50—20, márka 400, lira 12.70, Bécs 0.42—42 1/2, rubel 104—100, lei 395—402, szokol 362—60, korona dinár 6.95—7.05, lengyel márka 0.35.
Zürich, magyar korona 2.12 (megnyitás.)

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legelődrágábban vesz **Simon György** DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

Apró hirdetések.

Ráfvás kerítésfontat zománc edény érkezett **Sesztina Lajos** vasüzletében.

Aranyat mindenféle ezüstöt, brilliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám. I. emelet.

Révay és Altmann szűcsök, Piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmában vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

6-os dobtengely réz csapágyakkal eladó. Cséplést vállalok. Ébert, Vargakert K. Téth-utca 5.

Koros Sándor férfi-szabó Bolygatóban Piac-u. 66. Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Eisörendű akák, épület és szerszámfa eladó a nyíradonyi rómkath plébánián.

Bélyeggyőgyár és vésőintézet PAULÓ I. Bathányi-utca 22. Telefon 1365.

Egy jó munkás férfi szabósegéd fölvetetik. Tiszai. Zöldfa-utca 4. szám.

Rixkancsok felvételnek fix fizetés-sel és jutalékkal a kiadóhivatalunkban

METEOR MOZGÓBAN

Bocskay-tér.
Holnap, ápr. hó 24 én vasárnap
A tigriscarcu ember III. rész.
Amerikai kalandor történet IV. részben III. rész A váratlan örökös 6 felvonás.
LOMBIRUS EMBER
Humoros.
Jegyelővétel szombaton d. e. 10 órától.
Előadások kezdete d. n. 4, 6 és 8 órakor
Helyárak: P. 16, F. 14, I. 12, II. 8, III. 6 korona.

Faarverés
Ma szombaton délután 4 órakor Epreskerti faraktárban (Colónia) mellett

forgács
waggon tételekben és használt vasúti talpfák nyilvános árverésen eladatnak.

Erdőhivatal
Kálvinista Szemle
REFORMÁTUS EGYHÁZI, EGYHÁZ-TÁRSADALMI és POLITIKAI NAPILAP
Felelős szerkesztő: DR. SEBESTYÉN JENŐ Szerkesztőség és kiadóhivatal BUDAPEST, XI., Ráday-u. 28.
Előfizetési ára egész évre 100, félévre 50 K
Mutatványszámot küld a kiadóhivatal.

Forgács István mődrás Bádagos-u

MEGHÍVÓ

Van szerencsénk a „Hajdudorogi Rézvény-Takarékpenztár” t. részvényeseit az 1921. évi május 12-én délután 3 órakor az intézet helyiségében tartandó

évi rendes közgyűlésre

- tisztelettel meghívni.
- A közgyűlés tárgyai:**
1. A közgyűlés vezetésére elnök választása.
 2. Az elnök által a jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kijelölése.
 3. Igazgatósági jelentés az 1920. évről
 3. Felügyelő-bizottsági jelentés 1920. évről.
 5. Az 1920. évi mérleg és zárszámadás előterjesztése a nyeresemény felosztása s ezzel kapcsolatban az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése.
 6. Esetleges indítványok.

A mérleg és az összes számadás az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésével a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Hajdudorog, 1921. április hó 21-én.
Az Igazgatóság.

Zárszámadás. Mérlegszám: Vagyon készpénz 179466.34 K, váltó 478903.79 K, jelzálog 16442.— K, kötelezvény 203000.— K, értékpapír 317549.— K, folyószámla 238202.01 K, ingatlan 3000.— K, összesen 1436574.15 K. — Teher: Részvénytőke 100000.— K, tartaléktőke 202000.— K, nyugdíjtőke 32559.22 K, betét 951097.50 K, átmeneti kamat 6000.— K, letét 10453.37 K, folyószámla 112552.41 K, fel nem vett osztalék 5652.— K, nyereség 16259.65 K.

Veszteség-nyereség számla. Bevétel: Nyereség áthozat 75165.— K, váltó kamat 49691.63 K, kölcsön kamat 17940.40 K, díjak 29707.58 K, folyószámla kamat 7740.36 K, értékpapír kamat 24400.— K, leirt tételekből 1188 K, összesen 131509.62 K. Kiadás: Betét kamat 8748.47 K, betét kamatadó 2874.85 K, napibiztosí díj 648.— K, fizetések 13375.— K, adó és illeték 13983.13 K, vegyes üzleti költség 17620.52 K, leírás a hadikölcsönből 38000.— K, nyereség 16259.65 K, összesen 131509.52 K.

Rajk Imre pénztárnok, Révész Mihály igazgató, Balogh György könyvelő, Bleier Lajos, Farkas Győző, Hercz Jakab, Reichmann Mór, Orosz Endre, Vincze János igazgatósági tagok. Ujhelyi Andor, Novák Géza, Harsányi Károly felügyelő-bizottsági tagok.